

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van het K.A. Geraardsbergen

Hoofdstructuur so

	Instellingsnummer	43241		
	Instelling	K.A.		
directeur		Nico VAN COSTER		
adres		Papiermolenstraat 103 - 9500 GERAARDSBERGEN		
telefoon		054-41.21.88		
fax		054-41.16.81		
e-mail		directie@ka-geraardsbergen.be		
website/URL		http://www.ka-geraardsbergen.be/		
	Bestuur van de instelling	113993 - Scholengroep 20 Geraardsbergen- Zottegem te GERAARDSBERGEN		
adres		Papiermolenstraat 103 - 9500 GERAARDSBERGEN		
	Scholengemeenschap	111633 - SG Geraardsb.-Brakel-Herzele- Zottegem te GERAARDSBERGEN		
adres		Papiermolenstraat 103 - 9500 GERAARDSBERGEN		
	CLB	114447 - CLB vh GO Oudenaarde te OUDENAARDE		
adres		Eindrieskaai 11 - 9700 OUDENAARDE		

Dagen van het doorlichtingsbezoek 07/02/2011, 08/02/2011, 09/02/2011, 10/02/2011,
11/02/2011

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 11/02/2011

Datum bespreking verslag met de
instelling 25/02/2011

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Trui Van Rie

Teamleden Leander Froidcoeur

Agnes Geerts
Gabriël Poppe
Vinciane Vanderheyde

Deskundige(n) behorend tot de nihil
administratie
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
1. SAMENVATTING	6
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Vakken/structuuronderdelen in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	8
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	9
4.1 Frans in de tweede en derde graad ASO	9
Frans in de derde graad TSO Secretariaat-talen	9
Frans in de derde graad TSO Boekhouden-informatica	9
4.2 Project algemene vakken in het derde leerjaar van de derde graad BSO	12
4.3 Wiskunde in de tweede graad ASO en TSO en in de derde graad ASO	13
Wiskunde in de derde graad TSO	13
4.4 Carrosserie en Carrosserie- en spuitwerk, derde graad BSO	16
4.5 Elektromechanica, tweede graad TSO	17
4.6 Elektromechanica, derde graad TSO	18
4.7 Integrale veiligheid in het derde leerjaar van de derde graad TSO	19
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	21
5.1 Personeelsbeheer	21
5.2 Professionalisering	21
5.3 Materieel beleid	21
5.4 Welzijn	21
5.5 Curriculum	21
5.6 Begeleiding	21
5.7 Evaluatie	23
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	25
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	27
7.1 Wat doet de school goed?	27
7.2 Wat kan de school verbeteren?	27
7.3 Wat moet de school verbeteren?	27
8. ADVIES	28
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	28

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. **SAMENVATTING**

Het Koninklijk Atheneum van Geraardsbergen slaagt er globaal genomen in om goede resultaten met haar leerlingen te bereiken. De uitgereikte attesten tonen aan dat in alle onderwijsvormen de meeste leerlingen een A-attest behalen en hun schoolloopbaan succesvol doorlopen. Toch blijven er vooral in het ASO en het TSO een te groot deel van de leerlingen tegen een mislukking aanlopen. De school reikt in tegenstelling tot vergelijkbare scholen meer C-attesten uit. Het aantal B-attesten daarentegen is buitengewoon laag. Dit patroon toont dat het preventief en tijdig heroriënteren van leerlingen een zwakke schakel is in het schoolbeleid waardoor leerlingen onnodige schoolse achterstand oplopen. Sommigen haken voortijdig af en stromen ongekwalificeerd uit.

De resultaten van de leerlingen in het vervolgonderwijs liggen in het verlengde van de leerprestaties: niet uitmuntend, maar behoorlijk goed. Gemiddeld genomen ligt het aantal leerlingen dat doorstroomt naar het hoger onderwijs iets beneden het Vlaams niveau. Dat geldt ook voor het gemiddeld studiesucces: de leerlingen presteren net iets minder goed in vergelijking met hun studiegenoten in Vlaanderen.

Om deze resultaten correct te interpreteren is het van belang om ze te relateren aan de specifieke context van de school. De inbedding van het Koninklijk Atheneum in een kansarme regio zorgt voor een aanzienlijke instroom van leerlingen met een verhoogde zorgvraag. De gegevens over gelijke onderwijskansen en over de financieringskenmerken bevestigen dit beeld. De geringe betrokkenheid van het thuismilieu op het schools functioneren van deze jongeren maakt deze groep extra kwetsbaar.

De mislukkingen van de leerlingen zijn toe te schrijven aan een veelheid van factoren die elkaar versterken. Naast het ontbreken van een doordacht oriënteringsbeleid, hebben in het verleden pedagogisch onverantwoorde samenstellingen gezorgd voor grote niveauverschillen in lesgroepen, is de opdrachtverdeling in sommige vakgroepen erg instabiel en is de aandacht voor de ondersteuning van de beginnende leraren onvoldoende krachtig. Een diepgaand onderzoek van specifieke delen van het curriculum levert een dubbel beeld op. Enerzijds zijn er een aantal vakken waar de leerlingenevaluatie onvoldoende is afgestemd op de leerplandoelen en het profiel van de studierichting. Door criteria te hanteren die te hoog gegrepen zijn, boeken een groot deel van de leerlingen voor die vakken zwakke studieresultaten. Anderzijds zijn er vakken en studierichtingen waar men er wel in slaagt om de leerlingen leerplangericht en billijk te evalueren en te beoordelen.

Het recent aangesteld directieteam is er dankzij initiatieven in het kader van interne kwaliteitszorg en een sterk beleidsvoerend vermogen in geslaagd om zelf de knelpunten van de school in kaart te brengen. Alle vakgroepen kregen de opdracht om als onderdeel van een zelfevaluatie te zoeken naar genuanceerde verklaringen voor de tekorten in de leerprestaties. Een aantal vakgroepen nam dit ter harte en gaf daarmee blijk van zelfkritisch vermogen en verantwoordingszin. Andere stelden zich zonder grondig onderzoek tevreden met de eenzijdige conclusie dat de leerlingen zelf verantwoordelijk zijn voor de vastgestelde tekorten. Het verder opvolgen van de vakgroepen en van de kwaliteit van de onderwijsprocessen zal voor het beleid een prioritaire uitdaging blijven.

Tegenover de knelpunten zijn er op het niveau van het curriculum, van de kwaliteitsbewaking van de processen en van het algemeen beleid een aanzienlijk aantal voorbeelden van goede praktijk. Hiertoe behoren de visieontwikkeling, de interne kwaliteitszorg, de invoering van waardevolle initiatieven in het kader van de leerbegeleiding, de ontwikkeling van het leerlingenvolgsysteem, de succesvolle realisatie van de onderzoekscompentie in het ASO, de versterking van de geïntegreerde proeven in de studierichtingen van de harde sector, de kwaliteit van de leerlingenstages, de opvolging van de problematische afwezigheden, ...

Met deze voorbeelden van goede praktijk toont de school dat ze opnieuw weet aan te sluiten bij hedendaagse onderwijskundige en maatschappelijke tendensen. Het verder verstevigen en onderbouwen van dit traject kan de school de kracht en het vermogen

geven om proactief en met visie een antwoord te zoeken en te vinden voor toekomstige uitdagingen.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie vakken/structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Vakken/structuuronderdelen in de focus

VAKKEN BASISVORMING

Frans

Project algemene vakken

Wiskunde

KEUZE / SPECIFIEK GEDEELTE

Graad 2 TSO Elektromechanica

Graad 3 ASO Economie-moderne talen

Graad 3 ASO Latijn-moderne talen

Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen

Graad 3 BSO Carrosserie

Graad 3 BSO Carrosserie- en spuitwerk

Graad 3 TSO Boekhouden-informatica

Graad 3 TSO Integrale veiligheid

Graad 3 TSO Elektromechanica

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- Recente of frequente directiewissel(s).
- Nabijheid grens of taalgrens.
- Onderwijskansenindex (OKI) in alle onderwijsvormen hoger dan het gemiddelde.

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde vakken/structuuronderdelen volgende vaststellingen op:

4.1 Frans in de tweede en derde graad ASO

Voldoet

Frans in de derde graad TSO Secretariaat-talen

Voldoet

Frans in de derde graad TSO Boekhouden-informatica

Voldoet niet

Vaststellingen

- De leerplanrealisatie in de basisvorming van de tweede graad ASO voldoet. De leerlingenresultaten zijn behoorlijk in alle studierichtingen behalve in Humane wetenschappen waar vorig schooljaar erg veel onvoldoendes waren. Tijdens de lesbezoeken werd vastgesteld dat het studiepeil voor spreekvaardigheid veeleer zwak is. Kennis wordt opgebouwd in betekenisvolle contexten. De meeste leerplandoelen voor de vijf taalvaardigheden worden gerealiseerd. De schrijfvaardigheid wordt echter veeleer beperkt geoefend tijdens het schooljaar. Hierdoor krijgen de leerlingen te weinig kansen om progressief deze vaardigheid te verwerven door een gericht leerproces en is de moeilijkheidsgraad van de opdrachten op de examens niet congruent met de lespraktijk. De luistervaardigheidstraining wordt ondersteund door het gebruik van het Frans tijdens de lessen. Het is positief dat leerlingen zelfstandig huislectuur verwerken. Het lesmateriaal wordt met zorg uitgekozen en de actualiteitswaarde van de lessen voldoet. Leerlingen worden extra gemotiveerd door een didactische uitstap naar een Franstalige regio en door de deelname aan een filmweek. De evaluatie is globaal representatief en – behalve voor de schrijfvaardigheid – evenwichtig verdeeld over het dagelijks werk en de examens.
- In de derde graad ASO voldoet de leerplanrealisatie voor de studierichtingen Economie-wiskunde, Latijn-wiskunde, Wetenschappen-wiskunde en Humane wetenschappen. De studieresultaten zijn behoorlijk maar iets zwakker in Humane wetenschappen. Het onderwijs biedt een intensieve training om de vier taalvaardigheden te verwerven. Voor de receptieve vaardigheden worden de tekstsoorten beperkt gevarieerd. Argumentatieve en prescriptieve tekstsoorten komen minder aan bod. De taaltaken voor de productieve vaardigheden worden globaal voldoende gevarieerd en beantwoorden aan de eisen van het leerplan. In het algemeen wordt er in de derde graad beperkt gereflecteerd over de eigenheid van de spreek- en schrijftaal. Men schenkt nog niet voldoende aandacht aan genreconventies en tekstkenmerken. Deze dienen ook nog niet altijd als criteria voor taakspecifieke schrijf- op spreekopdrachten, zodat leerlingen minder gericht kunnen werken en er minder zinvol kan geremedieerd worden. Specifieke leerstrategieën voor het verwerven van taalvaardigheid komen vooral aan bod bij de receptieve vaardigheden en minder bij de productieve vaardigheden.
- De culturele component van het leerplan (derde graad) krijgt voldoende aandacht. De vakgroep aandacht aan het verkennen van de Franstalige cultuur en leefwereld. Het gebruik van beeldmateriaal werkt hierbij ondersteunend. Men levert inspanningen om de leerlingen te motiveren voor de taal o.a. door de deelname aan wedstrijden. Via

deze activiteiten en de behandelde leerstof levert de vakgroep een bijdrage tot het talenbeleid en het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.

- In de studierichtingen met pool Moderne talen wordt de leerplanrealisatie voor de basisvorming nagenoeg op dezelfde wijze ingevuld als dat van de andere studierichtingen in de derde graad. De vaststellingen voor de leerplanrealisatie in de basisvorming in de derde graad (zie hierboven) gelden dus ook voor de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen. Voor het specifieke gedeelte hebben de vakgroepen Frans, Engels en Nederlands afspraken gemaakt m.b.t. de eindtermen 16, 17 en 18 betreffende de onderzoekscompetentie. Het specifiek gedeelte wordt enerzijds gerealiseerd door de leerlingen nog meer gelegenheid te bieden om vaardigheden te oefenen. Verder wordt het gerealiseerd via onderzoeksopdrachten voor Frans, Engels of Nederlands, waarbij leerlingen onderzoekscompetenties verwerven en werken aan een aantal doelstellingen binnen de domeinen 'Taal en cultuur' en 'Taal als systeem'. De leerlingen hanteren hierbij een stappenplan en de vakgroep heeft bij de opdrachten een degelijke studiewijzer uitgewerkt. Er wordt aandacht besteed aan het stellen van onderzoeksvragen. De evaluatie van de opdrachten is zowel product- als procesgericht. De diepgang van het onderzoek en het talige niveau van de rapportering is voor de meeste leerlingen behoorlijk tot goed. Voor de overige specifieke eindtermen (1 tot 15) hebben de vakgroepen nog geen afspraken gemaakt. Zowel bij Engels als bij Frans probeert men zowat alle specifieke eindtermen te realiseren met als gevolg dat sommige eindtermen oppervlakkig aan bod komen en niet voldoende vanuit theoretische referentiekaders worden benaderd.
- De leerplanrealisatie in de basisvorming en het specifiek gedeelte van de studierichting Secretariaat-talen (derde graad) voldoet. De studieresultaten zijn behoorlijk. Tot vorig jaar domineerde sterk de aandacht voor de kenniscomponent het leerproces omdat leerlingen zelfstandig lange oefenreeksen over grammatica en woordenschat moesten maken op de computer. Sinds dit schooljaar is er een evolutie merkbaar naar het beter inbedden van het onderwijs van kennis in betekenisvolle contexten. Het blijft echter een opdracht voor de vakgroep om erover te waken dat de onderwijspraktijk niet vervalt in invuldidactiek en drill en voldoende aanleiding geeft tot transfer naar vaardigheden. In dit kader is het een opdracht voor de vakgroep om oordeelkundig om te gaan met het lesmateriaal. De vakgroep is nog op zoek naar de gepaste leerboeken en lesmaterialen voor deze studierichting.
- De luister- en leesvaardigheid worden voldoende geoefend en geëvalueerd. De variatie in tekstsoorten is voor verbetering vatbaar. De spreekvaardigheid krijgt veel aandacht. Leerlingen worden aangemoedigd tot voldoende spreekdurf. Tijdens het schooljaar wordt spreekvaardigheid ook regelmatig geëvalueerd. De schrijfvaardigheid vertoont echter heel wat hiaten (Leerplan 2005/60). Er wordt een beperkt aantal opdrachten gemaakt m.b.t. de eindtermen 28 (formulieren en vragenlijsten invullen), 29 (een mededeling schrijven) en 30 (een formele en informele brief en e-mail schrijven). Over een reëel schrijfproces kan men echter niet spreken omdat de oefeningen te beperkt aanleiding geven tot feed-back op basis van gerichte criteria. De actualiteitswaarde voldoet. Beeldmateriaal (film, internetsites) wordt beperkt aangewend om de culturele component van het leerplan te realiseren. Er worden inspanningen geleverd om de opleiding te laten aansluiten bij de specificiteit van de studierichting. In het kader van de GIP maken de leerlingen interessante vaardigheidsgerichte verwerkingsopdrachten.
- De leerplanrealisatie in de basisvorming van de studierichting Boekhouden-informatica (derde graad) voldoet niet. De leerlingenresultaten zijn ondermaats. Op basis van een steekproef m.b.t. vorig schooljaar (2009-2010) werd vastgesteld dat zowel in het eerste als in het tweede leerjaar van de derde graad ongeveer de helft van de leerlingen een onvoldoende halen voor Frans op jaarbasis. Ook voor het examen in december 2010 waren in het eerste leerjaar van de derde graad 15 leerlingen op 24 gezakt. En in het tweede leerjaar van de derde graad 4 leerlingen op 19. Gecombineerd met de vaststelling dat de evaluatie niet volledig valide is, leidt dit tot de conclusie dat de leerplanrealisatie niet voldoet.

- Het onderzoek m.b.t. de evaluatie van de leerlingen wijst uit dat de evaluatie niet volledig valide is om volgende redenen: (a) De onderwijspraktijk is te sterk gericht op het indrillen van de kenniscomponent, die ook niet altijd wordt gekozen in functie van de communicatieve waarde in contexten die relevant zijn voor de professionele toekomst van de leerlingen. De leerlingen moeten zelfstandig te veel driloefeningen maken over woordenschat en grammatica en kunnen de hoeveelheid leerstof niet meer verwerken. Voorts komen ze hierdoor ook niet voldoende toe aan het inoefenen van vaardigheden. Het te veel aan kenniselementen leidt dus niet tot een transfer naar de vaardigheden waardoor de inspanningen hun doel missen. De keuze om zoveel kennisdril in te lassen in het onderwijsproces is mede ingegeven door de vaststelling dat de leerlingen bij aanvang van de derde graad de basiskennis onvoldoende beheersen. Hier ligt een opdracht voor de voltallige vakgroep om over alle graden heen (eerste, tweede en derde) een grondige studie te maken van de verticale samenhang van het leerproces en de gepaste maatregelen te nemen voor een evenwichtige opbouw van kennis en vaardigheden. Om de studielast voor de leerlingen te verminderen, werden dit schooljaar de zelfstandig te maken remediëringsoefeningen herleid tot de helft op vraag van de directie. (b) De leerplanrealisatie voor schrijfvaardigheid voldoet niet. De behandelde schrijfp opdrachten beantwoorden niet aan de door het leerplan voorgeschreven taaltaken (Leerplan Frans 2005/061, p. 18, ET 28 invullen van formulieren en vragenlijsten, ET 29 mededeling schrijven, ET 30 formele en informele brief of mail schrijven). Een aantal taken hebben een hoger verwerkingsniveau dan gevraagd door het leerplan en de leerlingen kunnen doorgaans deze uitbreiding niet aan. (c) Daarbovenop komt ook dat met erg streng quoteert.
- In het algemeen werd vastgesteld dat een aantal van de leerlingen die een onvoldoende halen voor Frans ook voor één of twee andere vakken een onvoldoende halen. De vraag kan hier gesteld worden of de leerlingen na de tweede graad wel correct geattesteerd en georiënteerd worden.
- Een belemmerende factor voor de leerplanrealisatie was vorig jaar dat de leerlingen van Boekhouden-informatica samen zaten met de leerlingen van Secretariaat-talen. Samen met een onvoldoende binnenklasdifferentiatie en afstemming op het profiel van de leerlingen, impliceerde dit voor de leerlingen van Boekhouden-informatica, dat de moeilijkheidsgraad werd opgetrokken. Aan dit euvel is weliswaar dit schooljaar verholpen door per studierichting een klasgroep in te richten.
- Het is positief dat elke leraar over een eigen leslokaal beschikt. Er zijn globaal te weinig woordenboeken aanwezig. Leraren kunnen beschikken over audiovisuele apparatuur maar de uitrusting is beperkt. De lokalen zijn doorgaans beperkt aangekleed met didactisch ondersteunend materiaal. De vakgroep maakt leraarafhankelijk gebruik van ICT-toepassingen voor remediëring en voor opzoekwerk op het internet.
- Tijdens de klasbezoeken werd vastgesteld dat de sfeer in de klassen positief is maar dat, vooral in het TSO, de lat hoog wordt gelegd. Leerlingen werken doorgaans goed mee en hebben ook heel wat spreekdurf. De lessen verlopen evenwel vrij leraargestuurd. De preventieve leerbegeleiding is beperkt: er werden veeleer weinig sporen teruggevonden van de aandacht voor leerstrategieën bij het luisteren, lezen, spreken en schrijven. Er wordt voldoende aandacht besteed aan het remediëren van leerlingen. Bij aanvang van de tweede graad ASO en van de derde graad TSO diagnosticeert men de taalvaardigheid van leerlingen. Het is niet duidelijk in welke mate deze diagnose leidt tot een aangepaste onderwijs- en evaluatiepraktijk. Voor Franstalige leerlingen in de school is niet voorzien in een gedifferentieerde aanpak. Taken en toetsen worden in het algemeen grondig nagekeken door de leraren. De evaluatie wordt echter soms nog te weinig formatief gebruikt: leerlingen moeten de gemaakte fouten niet altijd verbeteren. De school heeft recent voor TSO-leerlingen structureel voorzien in een aantal inhaallessen. Elke leraar heeft ook een vast remediëringsmoment.
- De organisatie van de evaluatie sluit globaal aan bij de afspraken op schoolniveau. Algemeen heeft de vakgroep de neiging om de lat hoog te leggen. In parallelle

lesgroepen is de aanpak globaal gelijkgericht. Er is nog geen sluitende visie op het evalueren van vakgerelateerde attitudinale eindtermen.

- De vakgroep heeft ambitie en wil professioneel te werk gaan. De leraren volgen regelmatig nascholingen waarvan de effecten in de praktijk merkbaar zijn. Ze zijn didactisch onderlegd. Er zijn heel wat initiatieven om de onderwijspraktijk te optimaliseren o.a. door het werken vanuit prioriteiten. Recent werd heel wat aandacht besteed aan de remediëring van leerlingen. Toch komt de vakgroep er nog niet toe om voldoende zelfkritisch het eigen didactisch handelen in vraag te stellen. Het is een opdracht voor de schoolleiding om de vakgroep verder aan te sturen en op te volgen.

4.2 Project algemene vakken in het derde leerjaar van de derde graad BSO

Voldoet

Vaststellingen

- Voor project algemene vakken (pav) worden de eindtermen en leerplandoelen gerealiseerd aan de hand van verschillende thema's en enkele projecten. Ondanks het feit dat het curriculum voldoende garanties biedt op het vlak van leerplanrealisatie liggen nog heel wat kansen open om een meerwaarde te creëren.
- De keuze van de thema's is overwegend positief: ze focussen op belangrijke maatschappelijke vraagstukken, op de actualiteit en/of de leefwereld van de jongeren. Toch zijn er enkele thema's waarvan de bruikbaarheid ten aanzien van het latere beroepsleven of het functioneren in de maatschappij erg twijfelachtig is. De vakgroep is zich hiervan bewust en heeft voor dit schooljaar dan ook een aantal nieuwe thema's en projecten ontwikkeld.
- De link met het beroepsleven en de beroepssectoren is nog onvoldoende krachtig. Positief is de betrokkenheid van pav bij de geïntegreerde proef van de studierichtingen Kantooradministratie en gegevensbeheer, Kinderzorg en Thuis- en bejaardenzorg. Na aandringen en onder leiding van het middenkader is er dit schooljaar voor de geïntegreerde proeven van de studierichtingen Carrosserie- en spuitwerk, Industriële Elektriciteit, Industriële Houtbewerking en Veiligheidsberoepen eveneens werk gemaakt van een zinvolle integratie van pav. Toch blijft de afstemming van pav op de specificiteit van de verschillende studierichtingen een item dat meer aandacht verdient.
- De verschillende thema's bevatten opdrachten die mikken op de verschillende categorieën van eindtermen: functionele tekstgeletterdheid, functionele kwantitatieve geletterdheid, functionele ict-geletterdheid, werken in teamverband. De categorie problemen oplossen blijft in het geheel van het curriculum een te zwakke schakel.
- Een screening van de opdrachten in termen van hun relevantie ten aanzien van de functionele vaardigheidsdoelen die het leerplan omvat, levert een dubbel beeld op. Een aantal opdrachten zijn erg doordacht gekozen en ondersteunen het verwerven van de vaardigheidsdoelen. Voor een aantal opdrachten is dat niet het geval. De oefeningen op werkwoordspelling, schaalberekening, het verwerven van nieuwe woordenschat, het toepassen van de regel van drie, ... zijn niet ingebed in concrete en levensechte probleemstellingen en missen daardoor elke vorm van functionaliteit. Ze verraden bovendien een uitgesproken schoolse benadering. Een dergelijke benadering ondermijnt de emancipatorische doelstellingen van het vak. Opdrachten die gelinkt zijn aan relevante, complexe en concrete beroepsgerichte en/of maatschappelijke contexten moeten bij de leerplanrealisatie een meer prominente plaats krijgen. Het werken met gastsprekers, studie-uitstappen en bedrijfsbezoeken, alsook de exploratie van de dienstverlening in de eigen regio kunnen op dat vlak een hefboomfunctie vervullen. Dergelijke werkvormen kunnen maar renderen indien er binnen het wekelijks lessenrooster in voldoende blokken van aaneensluitende lesuren wordt voorzien.
- Het lerarenteam bewaakt het verloop van het leerproces van de leerlingen met voldoende zorg. Het studiemateriaal en de meeste opdrachten zijn goed

gestructureerd, er zijn stappenplannen (instructiefiches) voorhanden en de verwachtingen en evaluatiecriteria zijn transparant. Leraren geven gerichte feedback en hebben een vast remediëingsmoment waarop leerlingen bij hen terecht kunnen. Het systematisch en adequaat in kaart brengen van de beginsituatie van leerlingen is nog voor verbetering vatbaar. Het gedifferentieerd afstemmen van de onderwijspraktijk op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen is immers een unieke kans om leerwinst te boeken.

- De infrastructuur en de leermiddelen zijn niet in overeenstemming met de materiële vereisten van het leerplan. De leeromgeving is dan ook onvoldoende krachtig om een volwaardige leerplanrealisatie te ondersteunen. Het beleid heeft eind vorig schooljaar beslist om dit probleem prioritair op te lossen. Over enkele maanden worden vier nieuwe en goed uitgeruste vaklokalen in gebruik genomen.
- De vakgroepwerking bevordert de professionaliteit van het lerarenteam. Het overleg is graadoverschrijdend en de agendapunten zijn breed gekozen: er is aandacht voor visieontwikkeling, planningsaspecten, studiemateriaal, evaluatiecriteria, leerlijnen, vakoverschrijdende eindtermen en kritische reflectie over de studieresultaten van de leerlingen. Het overleg en het zelfkritisch vermogen van de groep zorgen voor de nodige ontwikkelingsdynamiek en de daaraan verbonden zin voor kwaliteitsverbetering.
- De leerlingenevaluatie bevat een aantal positieve elementen: de evaluatiefrequentie zorgt voor een voldoende verfijnd beeld van het verloop van het leerproces, de opdrachten voor het mondeling examen en een aantal vragen van het schriftelijk examen zijn valide ten aanzien van de leerplandoelen, de evaluatiecriteria zijn doordacht en transparant, de evaluatie van de geïntegreerde proef is zowel proces- als productgericht. Er zijn een beperkt aantal evaluatievragen die in functie van een optimaal valide evaluatie moeten herdacht worden. De studieresultaten van de leerlingen zijn behoorlijk tot goed.

4.3 Wiskunde in de tweede graad ASO en TSO en in de derde graad ASO

Voldoet

Wiskunde in de derde graad TSO

Voldoet niet

Vaststellingen

- In de tweede en derde graad ASO voldoet de leerplanrealisatie, maar wel met een aantal kanttekeningen. In alle lesgroepen streeft men in de lessen en bij de evaluatie een hoog niveau na en het bereiken van dat niveau lukt behoorlijk, behalve in de studierichtingen Wetenschappen en Humane wetenschappen van de tweede graad en in het eerste leerjaar van de derde graad Wetenschappen-wiskunde. Een analyse van de evaluatiegegevens en de deliberatieresultaten geeft aan dat de keuze voor deze studierichtingen voor een relatief grote groep leerlingen een vlucht is voor de taalvakken. Maar vaak blijkt voor deze leerlingen ook wiskunde een struikelblok te zijn. Dit studietraject resulteert dan voor een aantal van deze leerlingen in een C-attest. In de tweede graad komen de leerplandoelstellingen en eindtermen van de basisvorming voor algebra-analyse, meetkunde en statistiek ruim voldoende aan bod en is er in de lesgroepen met vijf lestijden aandacht voor verdieping en uitbreiding uitgaande van het specifiek gedeelte. Het naast elkaar aanbieden van twee leerwegen met respectievelijk vier en vijf lestijden in de studierichtingen Economie en Latijn van de tweede graad is ingegeven door de zorg om een zo breed mogelijke studiekeuze open te laten in de derde graad. Hierdoor biedt de school de facto voor eenzelfde structuuronderdeel twee verschillende inhouden aan, wat indruist tegen het gelijkheidsprincipe² en in feite

overbodig is. Alle leerplannen van de derde graad ASO gaan immers uit van een beginsituatie gebaseerd op de basisvorming (vier lestijden) en de betrokken leraren in de pool wiskunde zouden hiervan dan ook moeten uitgaan.

- In de derde graad ASO zaten de leerlingen van Economie-Moderne talen en Latijn-Moderne talen vorig schooljaar samen met deze van Moderne talen-wetenschappen en kregen in vier lestijden zowel de basisvorming als het specifiek gedeelte aangeboden van het leerplan 2006/059 en werden ook op basis hiervan geëvalueerd, waarbij de nadruk lag op het specifiek deel. Dit schooljaar heeft de school de studierichting uit de pool wetenschappen afgebouwd en krijgen de leerlingen van de studierichtingen met Moderne talen vijf lestijden wiskunde aangeboden (het leerplan schrijft er drie voor). In de planningsdocumenten is niet terug te vinden hoe de twee bijkomende lestijden zullen ingevuld worden. De vakgroep bezit voldoende professionaliteit om hiervoor een passende oplossing uit te werken. In de studierichtingen van de pool wiskunde van de derde graad komen de leerinhouden van de basisvorming en van het specifiek gedeelte voldoende aan bod en gaat er ook ruim lestijd naar uitbreiding en verdieping. De leerlingen maken een eindwerk in het kader van de specifieke eindtermen inzake onderzoekscompetentie. Over het algemeen zijn deze eindwerken van hoge kwaliteit en alle vereiste fasen en vaardigheden van de onderzoekscompetentie komen aan bod in de opdracht. De procesmatige en ook attitudinale factoren worden geregistreerd en in rekening gebracht in de evaluatie.
- In de tweede graad TSO worden de leerplandoelstellingen in voldoende mate gerealiseerd. Toch heeft de school werkpunten voor een aantal aspecten, deels op school- en vakgroepniveau, deels op leraarniveau. Bepaalde beleidsbeslissingen betreffende het samenzetten van leerlingen op basis van aantallen, maar vooral een gebrek aan binnenklasdifferentiatie en grondige leerplanstudie over de graden heen, veroorzaken problemen bij de leerplanrealisatie. De gebrekkige leerplankennis wordt mede veroorzaakt door een aantal elementen op schoolniveau. De opdrachten binnen het TSO werden in de schooljaren voorafgaand aan de doorlichting frequent gewisseld zodat de leerplanaffiniteit bij de betrokken leraren lager is. In de tweede graad gaat er weinig aandacht naar het ontwikkelen van wiskundige vaardigheden en worden de leerplandoelstellingen van algebra-analyse sterk overgewaardeerd t.o.v. de andere.
- In de derde graad TSO worden de leerplandoelstellingen in onvoldoende mate gerealiseerd omwille van het feit dat in alle lesgroepen bepaalde leerplanonderdelen niet gezien worden o.a. variaties, combinaties, de normale verdeling (ET 16). Uit de studieresultaten blijkt daarenboven dat er een hoog aantal onvoldoendes en laag gemiddelde is (meer dan de helft van de leerlingen behalen een onvoldoende voor de examens, één op drie leerlingen heeft een onvoldoende op jaarbasis en een gemiddelde van nauwelijks 50 %). In de tweede graad vormen de leerlingen van Handel en Sociale en technische wetenschappen een lesgroep met drie lestijden en krijgen zij de basisvorming aangeboden. Deze van Elektromechanica vormen een andere lesgroep met vier lestijden voor de basisvorming en het specifiek gedeelte. Maar in de derde graad vormen de leerlingen van Boekhouden-informatica, met een aanzienlijke instroom van leerlingen uit Handel, een lesgroep met deze van Elektromechanica en houdt men er geen rekening mee dat deze leerlingen een verschillend profiel hebben en ook een andere vooropleiding wiskunde. De keuzeonderwerpen waarvoor men opteert namelijk complexe getallen en matrices en stelsels zijn vooral gericht naar Elektromechanica, terwijl het leerplan 2005/070 (blz. 29) adviseert te kiezen in functie van de studierichtingen, waarbij de leerlingen uit Boekhouden-informatica meer gebaat zijn met financiële algebra. Wat de evaluatie betreft wordt vastgesteld dat de leerlingen uit het TSO, zelfs deze van Secretariaat-talen en Sociale en technische wetenschappen, die slechts twee lestijden wiskunde

² SO 64, § 3.6.3 "... Per school en per structuuronderdeel worden voor alle leerlingen dezelfde leerplannen (of leerplan) gehanteerd. Op deze wijze worden de gelijkwaardigheid op het vlak van de studiesanctionering en de transparantie van het onderwijsaanbod gevrijwaard, ..."

hebben voor bepaalde onderdelen o.a. rationale functies identiek hetzelfde examen krijgen als deze uit de pool wetenschappen van het ASO, wat resulteert in zware onvoldoendes. De grote heterogeniteit van de lesgroepen in beide graden van het TSO nodigt het lerarenteam uit om zich te bezinnen over differentiatie, individualisatie en remediëring, maar hierop wordt niet ingespeeld.

- Er is één goed ingericht vaklokaal wiskunde (ook op het vlak van ICT) en enkele andere leslokalen hebben een wiskundige uitstraling o.a. door de aanwezige posters. In de meeste leslokalen kan de leraar wiskunde zelfs geen gebruik maken van minstens één computer met een degelijk projectiesysteem of van een grafische rekenmachine dat symbolisch rekenen toelaat en dat op een didactische manier kan worden ingeschakeld in de les, zoals het leerplan voorschrijft. Toch worden de algemene eindterm in verband met ICT (ET 73) en de ICT-verwachtingen in de leerplannen en in de vakoverschrijdende eindtermen in voldoende mate gerealiseerd, vooral met het grafisch rekentoestel, maar ook met de computer, via reserveringen van een computerlokaal. Voor dit laatste is er zeker nog groeimarge. Het digitaal platform van de school wordt door een aantal leraren al voldoende gebruikt als communicatiemiddel met de leerlingen voor het uitwisselen van documenten (opdrachten, remediëringstaken, feed-back, ...).
- In de meeste klassen heerst een gunstig leerklimaat. Door de frontale klasopstellingen overheersen leraargestuurde werkvormen. De leerlingen worden wel regelmatig in het onderwijsleergesprek betrokken. Uit lesobservaties blijkt dat er aandacht is voor wiskundige taalvaardigheid. Op het aangegeven remediëringstijdstip kunnen de leerlingen bij de leraren vlot terecht voor eventuele bijkomende uitleg, hetzij over de middag of hetzij na de lessen.
- De vakgroep vergadert formeel vier maal per schooljaar. Uit de vakverslagen blijkt dat een aantal gespreksonderwerpen aangestuurd zijn door de schoolleiding en dat de leraren er vooral praktische afspraken maken over het gebruik van leerboeken, over de inschrijvingen in wiskundewedstrijden en nascholingsinitiatieven. Recent werden ook een aantal inhoudelijke onderwerpen aangesneden zoals verticale leerlijnen betreffende vergelijkingen en aandacht voor wiskundige terminologie. Hiermee toont de vakgroep dat ze stilaan ook aandacht heeft voor inhoudelijke aspecten. Het nascholingspalmares verschilt sterk van leraar tot leraar. Globaal overwegen de vakinhoudelijke nascholingen, algemeen pedagogische nascholing is beperkt.
- De evaluatie bestaat uit twee delen: dagelijks werk en examens. In beide graden overweegt het gewicht voor examens (60 % - 40 %). Voor dagelijks werk zijn er voldoende frequent toetsen en taken. Men hanteert voor het dagelijks werk vooral een testcultuur en integreert zelden elementen van een evaluatiecultuur⁴, hoewel de eindtermen en de leerplannen naast kennis een verzameling vaardigheden en attitudes benadrukken. In sommige klassen kan de leraar onvoldoende steunen op verworvenheden uit de vorige les(sen), wat een hinderpaal is voor een dynamisch lesverloop en een vlotte realisatie van de leerplandoelstellingen. De examens zijn, vooral in het ASO, verzorgd opgesteld, bevatten steeds een puntenverdeling en zijn voorzien van een verbeterleutel. Vooral in het TSO zijn de examens te weinig valide. De vragen worden niet gerelateerd aan de eindtermen, zodat er vaak een overwicht is van eenvoudige rekenvragen en ze soms op een onevenwichtige manier de aangeboden leerstof bestrijken.
- Het schoolbeleid heeft geen sluitend systeem om lacunes en disproporties in leerplanrealisatie en evaluatie, zoals vastgesteld, te bewaken en de vakgroepen hierin op te volgen en bij te sturen.

³ Bij het oplossen van wiskundige problemen functioneel gebruik maken van ICT.

⁴ In een testcultuur staat vooral het beoordelen van kennis centraal; in een evaluatiecultuur ligt de klemtoon meer op de begeleidende functie van de evaluatie en gaat meer aandacht naar vaardigheden en attitudes.

- De leerlingresultaten voor het vak wiskunde zijn gemiddeld genomen vrij laag en het aantal niet geslaagde leerlingen vrij hoog. De reden voor deze weinig bemoedigende statistieken ligt deels in de hoge eisen die de leraren stellen vanuit een terechte zorg voor 'niveau'. Iets te vaak is de moeilijkheidsgraad van examens eerder te wijten aan opgaven die het reproductieve geheugen en de rekenvirtuositeit op de proef stellen, dan wel aan opgaven die naar dieper inzicht peilen. De evaluatie van basisvaardigheden wordt te zeer vermengd met uitdiepingsvereisten. De vakgroep heeft nog geen analyse gemaakt van de lage scores in een aantal groepen.

4.4 Carrosserie en Carrosserie- en spuitwerk, derde graad BSO

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. Er is nog geen duidelijk registratiesysteem van welke leerling welke doelstelling al heeft bereikt, waardoor er soms overlappingen en hiaten zijn in het individuele aanbod. De diverse componenten uit het leerplan zijn in relevante praktijkopdrachten verwerkt. Zinnige en bij het leerplan aansluitende carrosserieherstellingen vullen het basisaanbod aan. De leerlingen van het eerste leerjaar Carrosserie worden voorbereid op het behalen van een VCA⁵-attest.
- De leerlingenbegeleiding verloopt vlot en taakgericht. De leerlingen werken zelfstandig, gedisciplineerd en gemotiveerd aan hun werkopdrachten. Men beschikt nog niet over een goed uitgewerkte en op het leerplan afgestemde opdrachtenreeks en een duidelijk overzicht waaruit blijkt welke doelstellingen (al dan niet uitgewerkt in projecten) door elke leerling verworven zijn. Binnen de vakgroep zijn er naast een goede samenwerking ook duidelijke afspraken en een goede visieontwikkeling die afgestemd is op de organisatie en alle facetten van de opleiding (evaluatie, leerbegeleiding, coördinatie en praktische regelingen).
- De infrastructuur, de uitrusting en de werkopdrachten zijn kwaliteitsvol en voldoende geactualiseerd. Men beschikt over een ruime werkplaats met de nodige materialen en gereedschappen om de werkopdrachten kwaliteitsvol uit te voeren. De uitdagende werken voor derden, waarbij de link met de leerplanrealisatie bewaakt wordt, garanderen realiteitsgerichte en motiverende opdrachten.
- De stages (twee weken blokstage in het eerste leerjaar, een dag per week en een week blokstage in het tweede leerjaar Carrosserie en in het specialisatiejaar) zijn zowel administratief, inhoudelijk en qua opvolging en begeleiding voorbeeldig georganiseerd. De stageactiviteiten zijn representatief voor een beginnende carrosseriewerker.
- De evaluatie voor praktijk en technische vakken is in voldoende mate afgestemd op de leerplandoelstellingen. De theoretische examens zijn overwegend gericht op cognitieve kennis en reproductie, inzicht en toepassingsvragen komen minder aan bod. Voor TV carrosserie behaalt vaak meer dan de helft van het aantal leerlingen een onvoldoende! De geïntegreerde proeven en de verslaggeving ervan voldoen aan de verwachtingen en sluiten in voldoende mate aan bij het profiel van de opleiding. Taal- en spellingfouten worden niet gecorrigeerd.
- Uit de opvolging van de oud-leerlingen blijkt dat de meeste leerlingen een tewerkstelling vinden in een carrosseriebedrijf. Het contact met de sector is goed en men werkt samen met enkele bedrijven waardoor men kan beschikken over voldoende realiteitsgerichte opdrachten, grondstoffen en materialen. De kwaliteit van het werk en de resultaten van de uitvoering ervan zijn goed.

⁵ VCA: VeiligheidsChecklist voor Aannemers.

4.5 Elektromechanica, tweede graad TSO

Voldoet niet

Vaststellingen

- Voor praktijk mechanica worden de doelstellingen in voldoende mate gerealiseerd. Sommige leerinhouden worden geïntegreerd en projectmatig aangeboden. Voor andere kan de noodzakelijke samenhang tussen de leerplandoelstellingen met betrekking tot theorie, technisch tekenen, technologie en praktijk nog versterkt worden. Voor technologie en theoretische mechanica toont de evaluatie, waarbij de meeste leerlingen een onvoldoende behalen, aan dat de leerplandoelstellingen niet in voldoende mate gerealiseerd worden.
- Voor praktijk elektriciteit worden de leerplandoelstellingen in onvoldoende mate gerealiseerd. Aan de hand van de ter beschikking gestelde leerlingennotities en lerarendocumenten kan niet aangetoond worden dat alle leerlingen alle leerinhouden verworven hebben. Het deel 'lichtschakelingen installeren en controleren' wordt voor wat betreft het residentieel gedeelte in het eerste jaar uitgevoerd in opbouw oefening en in het tweede jaar als inbouw oefening. Industriële lichtschakelingen worden niet geoefend. De leerplandoelstellingen geformuleerd voor 'signalisatie-, veiligheid- en comfortschakelingen' en voor 'schakelkast en meterkast' kwamen onvoldoende of zelfs niet aan bod. Er werd ook onvoldoende aandacht besteed aan het foutzoeken op installaties en toestellen. De leerplandoelstellingen voor TV elektriciteit worden wel in voldoende mate gerealiseerd. Deze vakken worden waar mogelijk ondersteund door middel van labproeven.
- De opvolging van de leerplanrealisatie wordt door de school overgelaten aan de vakgroep waardoor ze niet tijdig kan anticiperen op lacunes. De vakgroep beschikt niet over een instrument of een strategie om zicht te krijgen op de leerlingengebonden jaarvorderingen voor het geheel van de leerplandoelstellingen.
- De theoretische lessen elektriciteit verlopen rustig en gestructureerd en er is voldoende interactie tussen leraren en leerlingen. Leerlingen die extra leerhulp nodig hebben, kunnen tijdens de middag of na schooltijd terecht bij hun leraren. Soms worden zij uitgenodigd voor een remediëring via een nota in de agenda. Uit vakverslagen blijkt dat nog te vaak de oorzaken of verantwoordelijkheid voor zwakke resultaten eenzijdig naar de leerlingen worden doorgeschoven. Zelden wordt de onderwijspraktijk in vraag gesteld.
- De begeleiding verloopt vooral taakgericht. Het cursusmateriaal en de werkopdrachten kunnen beter gestructureerd worden, maar zijn wel overwegend representatief voor de leerplandoelstellingen. Binnen de vakgroepen Mechanica – Carrosserie en Elektriciteit-elektronica zijn er wel afspraken en een goede visieontwikkeling die afgestemd zijn op de organisatie en alle facetten van de opleiding (evaluatie, leerbegeleiding, coördinatie en praktische regelingen), maar het naleven van deze afspraken en de integratie van theorie en praktijk krijgen nog onvoldoende aandacht. Pedagogisch-didactische aspecten, zoals het uitzetten van leerlijnen om de integratie van theorie en praktijk te bevorderen, het aanwenden van projectmatig werken en afspraken over de coördinatie van het aanbod, werkopdrachten, cursusmateriaal en evaluatie, komen in de praktijk nog onvoldoende aan bod. Sommige lessen TV mechanica verlopen weinig gestructureerd en de inbreng en betrokkenheid van de leerlingen is dan erg beperkt.
- Men beschikt over voldoende uitgeruste werkplaatsen en vaklokalen en de nodige gereedschappen, machines en materialen. De werkplaats mechanica is toe aan een algemene opfrisbeurt.
- De evaluatiepraktijk verloopt niet gelijkgericht en wordt onvoldoende gebruikt om het onderwijsleerproces bij te sturen. De evaluatie van de theoretische onderdelen en zeker de examens zijn in voldoende mate afgestemd op de leerplandoelstellingen. Verscheidene examenvragen zijn echter jaar na jaar dezelfde. Op de meeste toetsen van technologie en theoretische mechanica behaalt meer dan de helft van het aantal

leerlingen van het eerste leerjaar een onvoldoende. Ook in het tweede leerjaar zijn de resultaten voor deze vakken erg zwak. Voor deze beide vakken en voor praktijk elektriciteit is de evaluatie niet valide. Bij de evaluatie van praktijk mechanica is er aandacht voor het product, het proces en de attitudes. De resultaten voor praktijk mechanica en TV elektriciteit zijn behoorlijk.

4.6 Elektromechanica, derde graad TSO

Voldoet

Vaststellingen

- De meeste doelstellingen van het specifieke gedeelte worden in voldoende mate gerealiseerd. Voor praktijk mechanica worden vooral de doelstellingen m.b.t. conventioneel machinewerk nagestreefd. Hoewel men over een degelijke cnc-machine beschikt, wordt deze nauwelijks gebruikt waardoor het rendement in sterke mate gehypothekeerd wordt en de betrokken doelstellingen in beperkte mate gerealiseerd worden. De montage- en demontageopdrachten worden niet systematisch gepland en aangeboden. Het projectmatig en geïntegreerd werken staat in de beginfase. De samenhang tussen de leerplandoelstellingen met betrekking tot theorie, technisch tekenen, technologie en praktijk kan nog versterkt worden. De leerlingen van het eerste leerjaar worden voorbereid op het behalen van een VCA-attest.
- Men beschikt over voldoende uitgeruste werkplaatsen en vaklokalen en de nodige gereedschappen, machines en materialen. Sommige werkopdrachten (o.a. voor machinewerk) kunnen geactualiseerd worden. De werkplaats mechanica is toe aan een algemene opfrisbeurt. De infrastructuur en de minimale uitrusting voldoen. De labo's zijn voldoende uitgerust, maar het ontbreekt vaak aan (of men maakt geen gebruik van) voldoende ICT-mogelijkheden.
- Voor elektriciteit maakt men gebruik van handboeken en eigen cursusmateriaal. Dit is voldoende gestructureerd en aangepast aan de leerplandoelstellingen van het nieuwe leerplan.
- De begeleiding verloopt vooral taakgericht. De klassfeer is eerder gelaten en passief en verscheidene lessen worden als saai en weinig motiverend ervaren. Het cursusmateriaal en de werkopdrachten kunnen beter gestructureerd worden en zijn soms toe aan actualisatie, maar ze zijn wel overwegend representatief voor de leerplandoelstellingen. Binnen de vakgroepen elektriciteit, mechanica en carrosserie zijn er wel afspraken en een visieontwikkeling die afgestemd zijn op de organisatie en alle facetten van de opleiding (evaluatie, leerbegeleiding, coördinatie en praktische regelingen), maar het naleven van deze afspraken en de integratie van theorie en praktijk krijgen nog onvoldoende aandacht. Sommige leraren weten niet of en wanneer de theoretische leerstof door de collega in praktijk behandeld wordt. Pedagogisch-didactische aspecten, zoals het uitzetten van leerlijnen om de integratie van theorie en praktijk te bevorderen, het aanwenden van projectmatig werken en afspraken over het gebruik van cursusmateriaal en evaluatie, komen in de praktijk nog onvoldoende aan bod. Het middenkader biedt vooral praktische ondersteuning, maar nog weinig aansturing.
- De stage-activiteiten sluiten aan bij de leerinhouden en worden door de leerlingen bijgehouden in een logboek. De organisatie is conform de regelgeving. De evaluatie gebeurt aan de hand van de SAM-schaal⁶. Over de technische bekwaamheid wordt niet gerapporteerd.
- De evaluatiepraktijk verloopt niet gelijkgericht en wordt ook onvoldoende gebruikt om het onderwijsleerproces bij te sturen. Voor verscheidene vakken zijn de resultaten ondermaats en behaalt meer dan de helft van de klasgroep een onvoldoende.

⁶ schaal voor attitudemeting

Sommige evaluaties van theoretische onderdelen en zeker de examens zijn sterk kennisgericht. Verscheidene examenvragen zijn jaar na jaar dezelfde. Bij de evaluatie van praktijk is er aandacht voor het product, het proces en de attitudes. Uit de resultaten (waarbij vaak meer dan de helft van het aantal leerlingen een onvoldoende behaalt) blijkt dat de leerplandoelstellingen niet of amper in voldoende mate gerealiseerd worden. Er is ook aandacht voor het gebruik van zelfevaluatie.

- De geïntegreerde proef bestaat uit een theoretische uitwerking van een elektromechanisch onderwerp. De theoretische vakken van het specifiek gedeelte hebben elk hun inbreng en de verslaggeving is verzorgd. Praktijk wordt niet geïntegreerd. De opdracht is duidelijk omschreven in een draaiboek en de vorderingen worden op afgesproken tijdstippen geëvalueerd. De leraren volgen de leerlingen op en sturen tijdig bij. Inhoudelijk getuigen de proeven van een degelijke kwaliteit. Met de geïntegreerde proef wordt aangetoond dat er aandacht besteed wordt aan de horizontale samenhang in de leerplanrealisatie tussen de technische en de algemene vakken. Een praktische component ontbreekt in de proef.

4.7 Integrale veiligheid in het derde leerjaar van de derde graad TSO

Voldoet

Vaststellingen

- Het opstarten van het se-n-se jaar Integrale Veiligheid is een gezamenlijk project van de federale overheidsdiensten 'Binnenlandse Zaken' en 'Justitie', de federale politie en het departement onderwijs en vorming van de Vlaamse en Franse gemeenschap. Het is een antwoord op de noden die zich stellen in de veiligheidsector. Het leerplan is netoverschrijdend uitgewerkt door het OVSG⁷, het Provinciaal Onderwijs en GO! in overleg met de sector. Het is nog een raamleerplan voor wat het specifiek gedeelte betreft. In deze doorlichting werden enkel de vakken TV Recht en PV/TV Veiligheidstechnieken onderzocht.
- De leerplandoelstellingen voor de onderzochte vakken worden in voldoende mate bereikt door de meeste leerlingen. Er is een vlotte doorstroming naar tewerkstelling als bewakingsagent bij grote bedrijven en ziekenhuizen, bij de brandweer en een groot aantal oud-leerlingen is gestart met de opleiding bij de politie. De school zorgt ervoor dat leerlingen bijkomende attesten kunnen bekomen zoals het brevet 'bedrijfseerstehulp' en het attest 'sportproeven politie'. Om de ICT-vaardigheden te oefenen maken de leerlingen een presentatie over een vakgerelateerd onderwerp.
- Om aan de opleiding te kunnen beginnen moeten de kandidaat-leerlingen geslaagd zijn voor de psychotechnische toelatingsproef. Deze proef peilt naar de mogelijkheid tot ontwikkeling van de nodige generieke competenties in verband met sociale vaardigheden gekoppeld aan de veiligheidsberoepen.
- De school heeft leraren aangetrokken uit het beroepsveld om de leerinhouden aan te reiken. Zij doen dat op voortreffelijke wijze. Zij slagen er dan ook in om met gevarieerde onderwijsmethoden de basisvaardigheden en de bijhorende ondersteunende kennis bij te brengen. De school werkt eveneens met gerenommeerde gastdocenten voor een gedeelte van het leerplan.
- De evaluatie is representatief voor de leerinhouden en daarmee valide voor de studierichting. Voor de evaluatie wordt soms gebruik gemaakt van alternatieve vormen zoals multiple choice met gis-correctie. Leerlingen worden op deze manier aangemoedigd om grondiger te studeren.
- De leerlingen doorlopen een stage om inzicht te krijgen in de structuur van de bewakingssector. Ze maken er kennis met het werkmilieu en leren de noodzakelijke competenties toe te passen. De leerlingen worden goed opgevolgd en krijgen een degelijke feedback over het resultaat.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.6.1 Afstemming tussen school en CLB of andere partners

5.6.2 Leerbegeleiding

Vaststellingen

- De aandacht voor interne kwaliteitszorg ligt mee aan de basis van de integratie van leerbegeleiding in de onderwijskundige prioriteiten van de school. Het beleid maakte niet alleen een analyse van de studiebekräftiging (attestering), maar ook van de tekorten op jaarbasis per vak en per studierichting. Alle vakgroepen kregen de opdracht om te zoeken naar genuanceerde verklaringen voor deze tekorten. Een aantal vakgroepen nam dit ter harte, andere stelden zich zonder grondig onderzoek tevreden met de eenzijdige conclusie dat de leerlingen zelf verantwoordelijk zijn voor de vastgestelde tekorten. Tegelijkertijd introduceerde het beleid een plan om vakgerichte remediëring als vast onderdeel van leerbegeleiding te promoten.
- Dankzij de uitbouw van een doordacht leerlingenvolgsysteem creëerde het beleid het kader, de procedures en de instrumenten om de remediëring vorm te geven. De evaluatiefiches spelen hierin een cruciale rol. Bij elke begeleidende klassenraad worden de resultaten van de leerlingen gescreend, tekorten in kaart gebracht en vakgerichte remediëringen geconcretiseerd. De school besteedt veel zorg aan de communicatie met de ouders over alle ondernomen acties en eventuele hindernissen. Leerlingen met problemen op het vlak van leren leren worden door de klassenraad doorverwezen naar de GOK⁸-werking. Naast de evaluatiefiches, kunnen leraren via de signaleringsfiches ten allen tijde rapporteren over leer- en/of gedragsproblemen. Een behoorlijk aantal leraren maakt hier ook echt gebruik van.
- Met ingang van dit schooljaar hebben alle leraren zich op vraag van het beleid geëngageerd tot een vast remediërmoment. Op de concrete invulling en het effect van deze maatregel heeft men voorlopig nog geen zicht. Een bijkomend probleem is dat heel wat leraren dit moment plannen tijdens de middagpauze, maar een aanzienlijk aantal leerlingen haken daarop af. De middagpauze is immers, in strijd met de regelgeving, nu reeds te kort.

⁷ OVSG staat voor Onderwijs voor steden en Gemeenten.

⁸ GOK: gelijkeonderwijskansen

- Alle ouders kunnen sinds dit schooljaar de studieresultaten van hun kinderen on-line opvolgen. Het beleid wil met deze maatregel niet alleen ouders stimuleren tot een grote betrokkenheid op het schools functioneren van jongeren, maar hen ook de mogelijkheid bieden om bij het problematisch verloop van leerprocessen contact op te nemen met de leraren, de titularis en/of het beleid. Dit initiatief kan bij ouders op erg veel bijval rekenen.
- Een tweede impuls voor de uitbouw van leerbegeleiding is er gekomen vanuit de GOK-werking. De GOK-cijfers tonen aan dat iets meer dan een derde van de leerlingenpopulatie opgroeit in een kansarm milieu. De OKI⁹-waarden van de school bevestigen dit beeld. De school heeft voor alle onderwijsvormen een OKI-waarde die hoger is dan die van vergelijkbare scholen. De kansarmoede waar de school mee geconfronteerd wordt, vindt een verklaring in de lokale context. Geraardsbergen is economisch een geïsoleerde regio met een aanzienlijke werkloosheidsgraad.
- De GOK-werking focust vooral op het trainen van planningsvaardigheden, organisatievaardigheden en studiemethode. Enerzijds organiseert het GOK-team een basistraining voor alle leerlingen die instromen in het ASO en het TSO, anderzijds staat het team op vaste momenten in voor individuele begeleidingen in het openleercentrum. De school heeft de effecten van haar GOK-werking nog niet in kaart gebracht. In termen van rendement is het bovendien van belang om te zorgen voor meer stabiliteit in het GOK-team.
- De meest recente impuls voor de leerbegeleiding komt vanuit het talenbeleid dat geïntegreerd wordt in het schoolbrede zorgbeleid en het GOK-beleid. Sinds dit schooljaar wordt er meer aandacht besteed aan het in kaart brengen van de talige situatie van de instromende leerlingen. Zo werd er een diagnose gesteld van de leesvaardigheid met als doel leerlingen met achterstand te remediëren. Concreet vertaalde deze meting zich in een verhoogde aandacht voor de leesvaardigheidstraining in het BSO. De uitbouw en structurering van gerichte remediëring vanuit het stellen van een diagnose is nog in volle evolutie.
- Het leerproces van sommige leerlingen komt ernstig onder druk te staan door problematische afwezigheden. Ondanks het feit dat de school de afwezigheden bijzonder nauwgezet in kaart brengt, op weekbasis een vast overlegmoment met het CLB organiseert en afwezigheden in de afsprakennota met het CLB prioritair heeft verkaart, tonen individuele dossiers aan dat de samenwerking erg moeizaam verloopt. Zelfs bij zorgwekkende afwezigheden van leerlingen gaat het CLB erg laattijdig tot actie over. De cel leerlingenbegeleiding van de school blijft ondanks het gebrek aan concrete en snelle actie zelf het voortouw nemen. Dit zorgt voor een aanzienlijke verhoging van de werkdruk.
- In het verleden heeft het beleid de leerbegeleiding op vak- en studierichtingniveau onvoldoende krachtig ondersteund. Meer dan eens werden pedagogisch onverantwoorde samenstellingen georganiseerd. Dergelijke samenstellingen zetten niet alleen de leerplanrealisatie onder druk, maar waren mede verantwoordelijk voor erg heterogene lesgroepen, alsook voor structurele tekorten bij een deel van de leerlingen.
- De toenemende zorg van het beleid en het schoolteam voor leerbegeleiding weerspiegelt zich nog niet in een doordacht attestwerfingsbeleid (zie evaluatiepraktijk). Door het feit dat de school er niet in slaagt om leerlingen preventief en tijdig te heroriënteren, zijn er teveel mislukkingen. De gegevens over schoolverlaters tonen aan dat er een duidelijk verband is tussen schoolse achterstand en ongekwalificeerde uitstroom. Bij een aantal leerlingen wordt de cirkel van maatschappelijke kwetsbaarheid en kansarmoede op die manier rond gemaakt.

⁹ OKI: onderwijskansenindex

5.7 Evaluatie

5.7.1 Evaluatiepraktijk

Vaststellingen

- De school heeft haar visie op leerlingenevaluatie herschreven na een grondige zelfevaluatie. Het aantal A-attesten is normaal maar het aantal C-attesten ligt beduidend hoger dan het Vlaamse gemiddelde van vergelijkbare scholen. Het hanteren van B-attesten als heroriënteringsmiddel is nog steeds niet ingeburgerd. Een aantal leerlingen krijgen onvoldoende eerlijke kansen op een voor hen passende schoolloopbaan. Het evaluatiebeleidsplan werd aan de leraren toegelicht en bevat de richtlijnen betreffende de toe te passen evaluatie- en deliberatiepraktijk op school. Evaluatie is nu een vast agendapunt tijdens de vakgroep- en de personeelsvergaderingen. Het nieuwe evaluatiebeleidsplan is begin dit schooljaar ingegaan en kon daarom tijdens deze doorlichting nog niet beoordeeld worden op zijn effectiviteit.
- De leraren volgen meestal de uitgeschreven richtlijnen over het minimum aantal evaluaties per rapportperiode. Volgens de richtlijnen betreffende de inhoudelijke kwaliteit moeten de examenopgaven voor 75 % peilen naar het behalen van de basisdoelstellingen (voortgangsstof) terwijl 25% peilt naar uitbreiding. Uit onderzoek van de doorgelichte vakken blijkt ook deze richtlijn voldoende opgevolgd. De school stelt eveneens dat de moeilijkheidsgraad in overeenstemming moet zijn met het studierichtingsniveau. In de praktijk blijkt dat niet altijd zo te zijn. Bepaalde klasgroepen worden omwille van niet pedagogisch verantwoorde samenstellingen boven hun niveau bevraagd wat resulteert in ernstige tekorten.
- Naast algemene deliberatiecriteria zijn er geen afspraken over de wegingscoëfficiënt voor de verschillende vakken onderling wat kan leiden tot een onvoldoende valide uitspraak over het al dan niet slagen van de leerling. Dit kan ook een invloed hebben de vele C-attesten.
- Voor verscheidene vakken worden voor de examens jaar na jaar dezelfde vragen gebruikt.
- De school verzamelt na elk rapport statistische gegevens over de studieresultaten. De school analyseert de tekorten van leerlingen. Opvallende vaststellingen betreffende deze studieresultaten worden door de directie aangegrepen voor reflectie en overleg met de betrokken leraren. Dit zou kunnen resulteren in ofwel het bijstellen van de evaluatie ofwel het opmaken van een remediëeringsplan voor de leerling. In de vakgroepen leiden dergelijke vaststellingen niet altijd tot de gewenste bijsturing van de onderwijspraktijk van de betrokken leraren. Ook het effect van remediëring wordt niet altijd in kaart gebracht. Vanaf dit schooljaar wil de school de effecten van remediëring en bijsturing van het didactische handelen strikter opvolgen.
- Er wordt veel en regelmatig getoetst. Het studiepeil en de verwachtingen liggen hoog, maar de evaluatiepraktijk vertoont weinig ontwikkelingsdynamiek. De evaluatie in verschillende vakken is cognitief, reproductie- en productgericht, voor de praktische vakken is een begin gemaakt van de beoordeling van vakattitudes. In de doorgelichte vakken zijn, met uitzondering van project algemene vakken, weinig alternatieve evaluatievormen vastgesteld. Vormen van actief en onderzoekend leren en van problemen oplossen worden weinig geëvalueerd en gevalideerd.
- De geïntegreerde proef omvat voor sommige studierichtingen van het TSO en BSO verscheidene leervakken. Het aandeel van elk leervak ligt vast (evaluatiebeleidsplan) evenals de gewichten om te komen tot een globaal cijfer. Interne en externe jury bespreken samen de evaluatie over kennis, vaardigheden, vakgebonden attitudes en het product zelf. Voor de onderzoekscompetenties in ASO wordt op dezelfde manier gewerkt.
- Voor de stage wordt gebruik gemaakt van een stage-evaluatiefiche die degelijk uitgewerkt is met transparante criteria.

5.7.2 *Rapporteringspraktijk*

Vaststellingen

- De school rapporteert frequent over de studieresultaten van de leerlingen. De procesevaluatie (dagelijks werk) wordt gespreid over vier rapportperiodes. De productevaluatie (examens) gebeurt tweemaal per schooljaar. Het schoolreglement bevat hierover transparante informatie voor de leerlingen en de ouders. Naast oudercontacten maakt de school voor haar communicatie over de studieresultaten gebruik van de agenda, brieven en rapportkaarten. Sedert dit schooljaar kunnen de ouders via het elektronisch platform eveneens de resultaten opvolgen.
- Voor de geïntegreerde proef wordt tussentijds gerapporteerd over het resultaat van de geprogrammeerde stappen. Bij dreigend mislukken van de proef worden de ouders via briefwisseling op de hoogte gebracht.
- Het digitaal rapport geeft aan leraren de mogelijkheid om per vak commentaren in te schrijven. Deze zijn vaak vaststellend, soms aanmoedigend geformuleerd, maar zelden geïndividualiseerd, analyserend en geëxpliciteerd in concrete richtlijnen om het leren te bevorderen. Door de beperkte informatieve waarde van de commentaren biedt het rapport aldus weinig ondersteuning voor het leerproces. Over mogelijke remediëringsinitiatieven wordt onvoldoende of niet gecommuniceerd.
- Uit de notulen van de klassenraad blijkt dat leraren voor de motivatie van de B- of C-attesten in de meeste gevallen gebruik maken van voorgeformuleerde uitspraken met betrekking tot onvoldoende studieresultaten voor bepaalde vakken en zelden van de elementen die daartoe geleid hebben. Ze bevatten te weinig of geen verwijzingen naar eventueel genomen remediëringsinitiatieven en de effecten ervan. De school heeft dit als werkpunt opgenomen in haar evaluatiebeleidsplan en kan deze richtlijn pas einde dit schooljaar aftoetsen op zijn effect.

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

Vaststellingen

- De school wordt geleid door een goed samenwerkend en gelijkgericht directieteam. De taakverdeling tussen de directeur en de adjunct-directeur is evenwichtig, transparant en aanvullend. Het team wordt omringd met een middenkader, maar de professionele invulling van sommige functies (met uitzondering van de technisch adviseurs, de stage- en de kwaliteitscoördinator) is onvoldoende kwaliteitsvol en krachtig. Het directieteam is zich hiervan bewust en wil volgend schooljaar de zaak fundamenteel bijstellen.
- Het leiderschap is krachtig en getuigt van een hoog beleidsvoerend vermogen. Het directieteam is pas recent aangesteld, maar heeft vanuit vorige functies een gedegen knowhow over de school opgebouwd. De meest opvallende accentverschuiving bestaat erin dat het huidige beleid ervoor kiest om onderwijskundige accenten naast interne kwaliteitszorg prioritair te stellen.
- Het tempo waarmee het beleid nieuwe initiatieven ontwikkelt en implementeert en de verwachtingen ten aanzien van de professionaliteit van het lerarenteam liggen hoog. De meerderheid van het team engageert zich op een constructieve manier. Voor enkele vakgroepen en/of individuele leraren liggen het tempo en de lat blijkbaar te hoog.
- Het beleid heeft voor de belangrijkste facetten van het onderwijskundig beleid een schooleigen visie ontwikkeld: evaluatiebeleid, GIP-beleid, stagebeleid, GOK-beleid, talenbeleid, sanctiebeleid, ict-beleid, ... Er is slechts één essentiële ontbrekende schakel die evenwel de kern van de studiebekrachtiging uitmaakt: het oriënterings-, attesterings- en adviseringsbeleid als drieluik. Gelet op de knelpunten in de attestering heeft de school hier nog een dringende opdracht. Binnen deze opdracht moet het overleg tussen het KA als bovenbouwschool en de middenschool een prominente plaats krijgen.
- Aansluitend bij de evoluties die de school doormaakt m.b.t. het schoolbrede zorgbeleid en het GOK-beleid (zie Leerbegeleiding), werd vorig schooljaar een talenbeleid opgestart. De schoolleiding heeft voorzien in een werkgroep om het talenbeleid te coördineren en aan te sturen. Verder wordt het talenbeleid ondersteund door recent opgezette structuren voor het detecteren en remediëren van problemen m.b.t. taalvaardigheid. Met de hulp van de pedagogische begeleiding ontwikkelde de school recent een globale visietekst en inventariseerde ze de vooropgestelde doelen en initiatieven volgens zeven pijlers. Het accent van het talenbeleid ligt op dit ogenblik op de professionalisering van de leden van de werkgroep en op het verhogen van het draagvlak.
- De schoolleiding heeft veel aandacht voor de communicatie met het schoolteam over de visie. De personeelsvergaderingen, de pedagogische studiedagen, de dienstmededelingen en het overleg met de vakverantwoordelijken spelen hierin een sleutelrol. Opvallend is de sterke onderbouwing van de visies met pedagogisch didactische argumenten, verwachtingen van de overheid en gegevensanalyses vanuit de interne kwaliteitszorg.
- Op het vlak van samenhang kan het beleid nog meerwaarde creëren. Elk van de afzonderlijke visieteksten bevatten waardevolle en doordachte elementen en keuzes, maar de aandacht voor de dwarsverbindingen tussen de visies is vooralsnog te beperkt. In het kader van een sober, laagdrempelig en krachtig beleid zou een globale visie de samenhang explicieter in de verf kunnen zetten.
- Om het beleid vorm te geven streeft de schoolleiding naar een gezond evenwicht tussen een top-down en een bottom-up benadering. Naast de wettelijk verplichte overlegorganen, vormen de verschillende werkgroepen, de vakgroepen en het middenkaderoverleg betekenisvolle schoolinterne samenwerkingsverbanden.

- Het rendement van het intern overleg wordt ten dele aangetast door de instabiliteit in sommige opdrachten. De gedreven bekommernis van de schoolleiding om de juiste mensen op de juiste plaats te laten functioneren, heeft in combinatie met een aantal niet te voorziene personeelsswissels op sommige domeinen voor structurele instabiliteit gezorgd. De integratie van beginnende leraren wordt bovendien niet voldoende krachtig ondersteund. Op die manier gaan kostbare tijd en zichtbare effecten verloren.
- De interne kwaliteitszorg is opgebouwd rond drie peilers: statistische analyses, het kwaliteitsplan en het leerlingenvolgsysteem. Omdat interne kwaliteitszorg recent door de huidige schoolleiding als belangrijk beleidsdomein in de focus werd geplaatst, is de vraag naar het globaal rendement nog niet te beantwoorden. Toch getuigen alle initiatieven die de school heeft ontwikkeld van een hoge ontwikkelingsdynamiek.
- Tal van gegevens worden op schoolniveau in kaart gebracht: de aanwezigheid van ouders op oudercontacten, de afwezigheden van leerlingen, de uitstromers, de globale tekorten per vak en per studierichting, het aantal leerlingen met een GOK-indicator, de resultaten van de leerlingen in het vervolgonderwijs. De verzamelde gegevens worden op een overzichtelijke wijze samengebracht in tabellen en grafieken die voorzien worden van een beknopte, maar bevattelijke analyse.
- Naast de statistische analyses verzamelt het beleid via enquêtes extra data over specifieke deelprocessen: de tevredenheid van ouders, het welbevinden van de leerlingen, de nascholingsbehoeften van de leraren, ... Alle gegevens worden grafisch voorgesteld en van commentaar voorzien. Omdat het uitgebalanceerd leerlingenvolgsysteem pas sinds september is ingevoerd, zijn er nog geen extrapolaties van gegevens voorhanden, maar het systeem bevat een schat aan informatie om de interne kwaliteitszorg in de toekomst nog sterker te onderbouwen.
- Alle data-analyses worden ingebed in het groter geheel van het kwaliteitsplan van de school. Ook de bevindingen van de vorige doorlichting en de opvolgingscontrole zijn erin opgenomen. Het is een overzichtelijk meerjarenplan waarin voor alle beleidsdomeinen de actiepunten, de aanpak, de eindverantwoordelijke en de controlestrategieën zijn opgelijst. Het kwaliteitsplan geeft ook aan welke actiepunten zijn opgelost en welke nog in ontwikkeling zijn.
- De interne kwaliteitszorg wordt aangestuurd door de kerngroep kwaliteit die voor de concrete uitwerking van specifieke initiatieven wordt bijgestaan door de werkgroep zelfevaluatie. De kerngroep is een beleidsondersteunende reflectiegroep, samengesteld uit de schoolleiding, een GOK-medewerker en een aantal leraren. Om de continuïteit te garanderen is er een vast overlegmoment op weekbasis voorzien.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de leerplanrealisatie voor project algemene vakken in het derde leerjaar van de derde graad BSO
- de leerplanrealisatie voor de studierichtingen Carrosserie en Carrosserie en spuitwerk
- de leerplanrealisatie voor de studierichting Integrale veiligheid
- de onderzoekscompetentie in de polen wiskunde en moderne talen

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de zelfevaluatie en de interne kwaliteitszorg
- het leerlingenvolgsysteem
- de stapsgewijze uitbouw van de leerbegeleiding
- het schoolklimaat
- de communicatie met de ouders
- de organisatie en de begeleiding van de leerlingenstages
- het attituderapport in de tweede graad
- de organisatie van de schoolwerking

Wat betreft het algemeen beleid

- het beleidsvoerend vermogen
- de visieontwikkeling en de communicatie daarover naar het schoolteam
- de inspraak van het middenkader en de werkgroepen in de besluitvorming
- de ontwikkeling van instrumenten om beleidsrelevante informatie te genereren
- de aansturing van het vakoverleg

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de leerplanrealisatie voor PV Mechanica in de derde graad Elektromechanica

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de interne kwaliteitszorg op het niveau van alle vakken
- de remediëring op maat van de leerling
- de evaluatiepraktijk
- de rapporteringspraktijk
- het deliberatiebeleid

Wat betreft het algemeen beleid

- het attesteringsbeleid in functie van een betere leerlingenoriëntering
- de samenstellingen van studierichtingen in functie van de leerplanrealisatie
- het opvolgen van de kwaliteit van de onderwijsprocessen
- de stabiliteit van de opdrachtverdeling
- de leermiddelen en de infrastructuur

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de leerplanrealisatie voor PV Elektriciteit en TV Mechanica (technologie en theoretische mechanica) in de tweede graad Elektromechanica
- de leerplanrealisatie voor Frans in de derde graad Boekhouden-informatica
- de leerplanrealisatie voor wiskunde in de derde graad TSO

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor alle structuuronderdelen uitgezonderd die hieronder vermeld worden.

omwille van het onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor

STRUCTUURONDERDEEL	Basisvorming	Keuze/Specifiek gedeelte
Graad 3 TSO	wiskunde	
Graad 2 TSO Elektromechanica		PV Elektriciteit/TV Mechanica (technologie en theoretische mechanica)
Graad 3 TSO Boekhouden-informatica	Frans	wiskunde
Graad 3 TSO Elektromechanica		wiskunde

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2013** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Trui Van Rie

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Nico Van Coster